

(201SN21)

ASSIGNMENT - 1

M.A. DEGREE EXAMINATION, JULY 2023

Second Semester

Sanskrit – Paper – I : ARTHA SASTHRA
AND NITI SASHTRA

MAXIMUM MARKS: 30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. प्रतिप्रश्नम् एकस्मिन् वाक्ये समाधेयम्।

- (a) केन हेतुना पशवोऽपि वशं यन्ति।
- (b) के कार्यं विद्याताय प्रभवन्ति।
- (c) कुत्र दिवसं न वसेत्?
- (d) सर्वचेष्टासु धीमतः कः आचार्यः?
- (e) के मृताः सजीविकाः सन्?
- (f) आपदर्यं किं रक्षेत्?
- (g) केषु विश्वासो नैव कर्तव्यः?
- (h) किमु यत्र चतुष्टयम्?
- (i) विप्रानां बलं का भवति?
- (j) पश्चैता मातरः स्मृताः? के? विवृणुत?

2. प्रश्नाः समाधेयाः।

- (a) चाणक्यानुसारं मित्रलक्षणं निरूपयत।
- (b) चाणक्यानुसारं सुपुत्रस्य वैशिष्ट्यं वर्णयत।
- (c) धनार्जनं - तस्य विनियोगप्रकारं कथं निरूपितम्।
- (d) शुक्रनीतिसारमनुसृत्य अवश्यं के प्रयत्नेन पालनीथाः।
- (e) कथं वशीकुर्याज्जगत्सदा?
- (f) शुक्रनीतिसारमनुसृत्य सुभूषणानि कानि?

(201SN21)

ASSIGNMENT - 2

M.A. DEGREE EXAMINATION, JULY 2023

Second Semester

Sanskrit – Paper – I : ARTHA SASTHRA
AND NITI SASHTRA

MAXIMUM MARKS: 30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. समाधेयौ।

- (a) (i) चाणक्यानुसारं कर्मफलं विवृणुत।
(ii) जीवनविधाननिरूपणं कुरुत।
(b) (i) शुक्रमतानुसारं निषिद्धकार्याणि विशदयत।
(ii) वधूवरयोः विवाहाय लक्षणपरिशोधनं कथं कार्यम् विवृणुत।

2. ससन्दर्भं व्याख्यात।

- (a) तिष्ठन्ति सधनद्वारे गुणिनः किंकरा इव।
(b) तिरस्कारोऽति लोभतः।
(c) नैतत् षट्कं सुखाय च।
(d) दानक्षीणो विवर्धिष्णुः शशी वक्रोऽप्यतः शुभः।
(e) आहारो हि मनुष्याणां जन्मना सह जायते।
(f) विद्यारत्नेन यो हीनः स हीनः सर्ववस्तुषु।
(g) धर्म एको हि निश्चलः।
(h) आत्माऽर्थे पृथिवीं त्यजेत्।

(202SN21)

ASSIGNMENT - 1

M.A. DEGREE EXAMINATION, JULY 2023

Second Semester

Sanskrit – Paper – II : VYAKARANAM

MAXIMUM MARKS: 30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. प्रश्नाः समाधेयाः।

- (a) अनद्यतने लङ्।
- (b) लिट् च।
- (c) सार्वधातुकर्मापत्।
- (d) अत उपधायाः।
- (e) मेर्निः।
- (f) कर्तुः किम्।
- (g) गति इत्यादि किम्?
- (h) कर्मप्रवचनीयाः।
- (i) सम्प्रदानम्।
- (j) अधिकरणम्।

2. लघुटिप्पणीः लिखत।

- (a) स्वतन्त्रः कर्ता।
- (b) ईप्सितः किम्?
- (c) विभाषा गुणेऽस्त्रियाम्।
- (d) षष्ठी हेतुप्रयोगे।
- (e) जनिकर्तुः।
- (f) अनुर्लक्षणे।
- (g) निमित्तात्कर्मयोगे।
- (h) कृत्यानाम्।

3. सप्रमाणं लिखत।

- (a) झोऽन्तः।
- (b) लृट् शेषे च।
- (c) अतो येयः।
- (d) ह एत्ति।

ASSIGNMENT - 2
M.A. DEGREE EXAMINATION, JULY 2023
Second Semester
Sanskrit – Paper – II : VYAKARANAM
MAXIMUM MARKS: 30
ANSWER ALL QUESTIONS

1. सूत्राणि सोदाहरणं व्याख्यात।
 - (a) अभिरभागे।
 - (b) संज्ञोऽन्यतरस्यां कर्मणि।
 - (c) तुमर्थाच्च भाववचनात्।
 - (d) इटोऽत्।
 - (e) इरितो वा।
 - (f) अभ्यासे चर्च।
 2. सप्रमाणं विभक्तिं साधयत।
 - (a) आदयति अन्नं वटुना।
 - (b) पापे अभिनिवेशः।
 - (c) प्रकृत्या चारुः।
 - (d) अलं श्रमेण।
 - (e) भक्तिः ज्ञानाय कल्पते।
 - (f) पृथक् रामेण।
 - (g) सतां गतम्
 - (h) गोषु स्वामी।
 3. सूत्राणि व्याख्यात।
 - (a) यासुट् परस्मैपदेषूदात्तो ङिच्च।
 - (b) पुगन्तलघूपथस्य च।
 - (c) लिङ् सलोपोऽनन्त्यस्य।
 - (d) आनि लोट्
 - (e) थासः से।
 - (f) झलो झलि।
 4. रूपाणि साधयत।
 - (a) भवामि।
 - (b) अभूत।
 - (c) बभूव।
 - (d) आर्यत्।
 - (e) गम्याः।
 - (f) श्रयति।
 - (g) नयेत्।
 - (h) वक्ष्ये।
-

(203SN21)

ASSIGNMENT - 1

M.A. DEGREE EXAMINATION, JULY 2023

Second Semester

Sanskrit – Paper – III : KAVYAS

MAXIMUM MARKS: 30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. प्रश्नाः समाधेयाः।

- (a) नागानन्दनाटकमूलग्रन्थः कः ?
- (b) जीमूतवाहनस्य पिता कः ?
- (c) दक्षिणं स्पन्दते च क्षुः अनेनकिं सूचितम्।
- (d) नागानां रक्षिता भाति गुरुरेव यथा मम। – केन भणितम् ? किं निमित्तम्।
- (e) “निजेन जीवितेनापि जगतामुपकारिणः” इति वाक्यस्य भावं लिखत।
- (f) “न वेद्मि विद्यासु चतुर्दशस्त्वम्” किं ज्ञायते चतुर्दशशब्देन ?
- (g) पदैः चतुर्भिः सुकृते स्थिरीकृते... अत्र नलेनाचरित चतुः संख्यचरणाः काः
- (h) केन के के भूतले निराकृताः ?
- (i) राजा नलः कुत्र कं अगृह्यत्।
- (j) उपवनमध्ये संगृहीतस्य व्यथां लिखत।

2. प्रश्नाः समाधेयाः

- (a) हंसभाषणसारांशं लिखत।
- (b) नलपराक्रमवैशिष्ट्यं लिखत।
- (c) प्रथमाङ्के नागानन्दनाटके किं सूचितम् ?
- (d) जीमूतवाहनस्यस्वभावं निरूपयत।
- (e) नैषधकाव्यरचना वैदूर्यं संगृहीत।
- (f) नागानन्दे स्त्रीपात्र चित्रण वैदूर्यं स्पष्टयत।

(203SN21)

ASSIGNMENT - 2

M.A. DEGREE EXAMINATION, JULY 2023

Second Semester

Sanskrit – Paper – III : KAVYAS

MAXIMUM MARKS: 30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. श्लोकद्वयं व्याख्यात।

(a) निवारितास्तेन महीतलेऽखिले

निरीतिभावं गमितेऽतिवृष्टयः

न तत्यजुर्नूनमनन्यसं श्रयाः

प्रतीप भूपालमृगीहशां हशः।

(b) श्रियास्य योग्याहमिति स्वमीक्षितुं

करे तमालोक्य सुरूपया धृतः

विहाय भैमीमपदर्पया कया

न दर्पणः श्वासस्लीमसः कृतः

(c) फलेन मूलेन च वारिभूरुहां

मुनेरिवेत्थं मम यस्य वृत्तयः।

त्वयाऽद्य तस्मिन्नपि दण्डधारिणा

कथं न पत्या धरणी हृणीयते।।

(d) आनन्दजाश्रुभिरनुस्नियमाणमागन्

प्राक्शोकनिर्गलितनेत्रपयः प्रवाहान्

चक्रे स चक्रनिभचङ्क्रमणच्छलेन

नीराजनां जनयतां निजबान्धवानाम्।

2. प्रश्नः समाधेयः

(a) श्रीहर्षप्रणीतनाटकस्य नागानन्दस्य नामसार्थक्यं निरूपयत।

(b) नागानन्दनाटकानुसारं समाजस्थितिं लिखत।

3. (a) नैषधकाव्यानुसारं कवेः शास्त्रपाण्डित्यं विवृणुत।

(b) हंसस्य सौन्दर्यातिशयं वर्णयत।

(204SN21)

ASSIGNMENT - 1

M.A. DEGREE EXAMINATION, JULY 2023

Second Semester

**Sanskrit – Paper – IV : POETICS AND
AESTHETICS (III)**

MAXIMUM MARKS: 30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. प्रश्नाः समाधेयाः

- (a) समीक्षा।
- (b) प्रतिभा।
- (c) काव्यपुरुषः।
- (d) काव्यपाकः।
- (e) अलङ्कारकविः।
- (f) धीरशान्तः।
- (g) विदूषकः।
- (h) स्थैर्यं।
- (i) नर्मगर्भं।
- (j) अवपातः।

2. प्रश्नाः समाधेयाः।

- (a) कैशिकीवृत्तिं सोदाहरणं लिखत।
- (b) स्वीयनायिकाभेदान् लिखत।
- (c) नायकभेदान् विवृणुत।
- (d) शृङ्गारनायक भेदान् वर्णयत।
- (e) काव्यमीमांसायाः वैलक्षण्यं विशदयत।
- (f) शास्त्रकाव्यभेदाः।
- (g) दशावस्थाः।
- (h) शास्त्राध्ययनस्य प्रयोजनानि।

(204SN21)

ASSIGNMENT - 2

M.A. DEGREE EXAMINATION, JULY 2023

Second Semester

**Sanskrit – Paper – IV : POETICS AND
AESTHETICS (II)**

MAXIMUM MARKS: 30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. प्रश्न: समाधेयाः।

(a) काव्य प्रतिभायाः व्युत्पत्तिविवेचनं कुरुत।

(b) काव्यपाकभेदान् सोदाहरणं लिखत।

2. प्रश्न: समाधेयाः।

(a) नायकगुणान् सोदाहरणं विशदयत।

(b) अष्टविधनाथिकानां स्वरूपं विवृणुत।

(205SN21)

ASSIGNMENT - 1

M.A. DEGREE EXAMINATION, JULY 2023

Second Semester

**Sanskrit – Paper – V : POETICS AND
AESTHETICS (IV)**

MAXIMUM MARKS: 30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. अधोनिर्दिष्टाः प्रश्नाः समाधेयाः।

- (a) काव्यप्रयोजनम् काव्यादर्शानुसारं।
- (b) काव्यकारणानि।
- (c) गद्यकाव्यम्।
- (d) महाकाव्यलक्षणम्।
- (e) द्विविधं प्राकृतं।
- (f) लास्यं।
- (g) नाट्यम्।
- (h) अङ्कः।
- (i) रसः।
- (j) वीथी।

2. प्रश्नाः समाधेयाः।

- (a) प्रकरणं निरूपयत।
- (b) दशरूपकानसारं रसस्वरूपं लिखत।
- (c) भारतीवृत्तिं लक्षयत।
- (d) प्रस्तावन।
- (e) वाक्यगतामश्लीलतां विवृणत।
- (f) औदार्यं गुणं निरूपयत।
- (g) माधुर्यं निरूपयत।
- (h) अनुप्रासं निरूपयत।

(205SN21)

ASSIGNMENT - 2

M.A. DEGREE EXAMINATION, JULY 2023

Second Semester

**Sanskrit – Paper – V : POETICS AND
AESTHETICS (IV)**

MAXIMUM MARKS: 30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. प्रश्न: समाधेयः।

(a) रसस्वरूपनिरूपणं काव्यादर्शानुसारं लिखत।

(b) काव्यवैविध्यं प्रदर्शयत।

2. प्रश्न: समाधेयः।

(a) शृङ्गाररसस्वरूपं सप्रभेदं च स्पष्टयत।

(b) नाटिकालक्षणानि विशदयत।

(205SN21)